

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 208/2013 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 11ης Μαρτίου 2013

σχετικά με τις απαιτήσεις ανιχνευσιμότητας όσον αφορά τα φύτρα και τους σπόρους που προορίζονται για την παραγωγή φύτρων

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 18 παράγραφος 5,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002 θεσπίζει τις γενικές αρχές που διέπουν γενικά τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές, ειδικότερα δε την ασφάλεια των τροφίμων και των ζωοτροφών, στην Ένωση και σε εθνικό επίπεδο. Το άρθρο 18 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει ότι η ανιχνευσιμότητα των τροφίμων, των ζωοτροφών, των ζώων που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή τροφίμων και οποιασδήποτε άλλης ουσίας που προορίζεται για ενσωμάτωση σε ένα τρόφιμο ή σε μια ζωοτροφή ή αναμένεται ότι θα ενσωματωθεί σε αυτά πρέπει να διασφαλίζεται σε όλα τα στάδια παραγωγής, μεταποίησης και διανομής.
- (2) Το εν λόγω άρθρο προβλέπει επίσης ότι οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων πρέπει να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν κάθε πρόσωπο από το οποίο έχουν προμηθευτεί ένα τρόφιμο και, επίσης, να καθιερώνουν συστήματα και διαδικασίες για την αναγνώριση των άλλων επιχειρήσεων στις οποίες προμηθεύουν τα προϊόντα τους. Αυτές οι πληροφορίες πρέπει να είναι διαθέσιμες στις αρμόδιες αρχές, εάν αυτές το ζητήσουν.
- (3) Μετά την εμφάνιση του βακτηριδίου *E. coli* που παράγει σιγκατοξίνη (STEC) τον Μάιο του 2011 στην Ένωση, διαπιστώθηκε ότι η κατανάλωση φύτρων είναι η πλέον πιθανή αιτία των κρουσμάτων.
- (4) Στις 20 Οκτωβρίου 2011 η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων («EFSA») εξέδωσε επιστημονική γνώμη σχετικά με τον κίνδυνο της σιγκατοξίνης που παράγεται από το βακτηρίδιο *Escherichia coli* (STEC) και άλλα παθογόνα βακτήρια για τους σπόρους προς σπορά και τους σπόρους με φυτό ⁽²⁾. Στη γνώμη της, η EFSA κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η μόλυνση ξηρών σπόρων με παθογόνα βακτήρια είναι η πιθανότερη αρχική πηγή των κρουσμάτων που συνδέονται με την κατανάλωση φύτρων. Επιπλέον, στη γνώμη αναφέρεται ότι, λόγω της υψηλής υγρασίας και της

ευνοϊκής θερμοκρασίας κατά τη βλάστηση, τα παθογόνα βακτήρια που βρίσκονται στους ξηρούς σπόρους μπορούν να πολλαπλασιαστούν κατά τη βλάστηση και να αποτελέσουν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.

- (5) Η ανιχνευσιμότητα είναι αποτελεσματικό εργαλείο που εξασφαλίζει την ασφάλεια των τροφίμων, δεδομένου ότι παρέχει τη δυνατότητα ανίχνευσης των τροφίμων σε όλα τα στάδια της παραγωγής, της μεταποίησης και της διανομής, επιτρέποντας έτσι την ταχεία αντίδραση σε περίπτωση εμφάνισης τροφιμογενών λοιμώξεων. Ειδικότερα, η ανιχνευσιμότητα ορισμένων τροφίμων μη ζωικής προέλευσης μπορεί να βοηθήσει στην απόσυρση των μη ασφαλών τροφίμων από την αγορά, προστατεύοντας έτσι τους καταναλωτές.
- (6) Για να εξασφαλίζεται η ανιχνευσιμότητα, σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002, οι ονομασίες και οι διευθύνσεις των υπεύθυνων επιχειρήσεων τροφίμων που προμηθεύουν φύτρα ή σπόρους που προορίζονται για την παραγωγή φύτρων, καθώς και οι ονομασίες και οι διευθύνσεις των υπεύθυνων των επιχειρήσεων τροφίμων στις οποίες οι εν λόγω σπόροι ή φύτρα παρασχεθήκαν πρέπει να είναι πάντα διαθέσιμες. Η απαίτηση βασίζεται στην προσέγγιση «ένα βήμα πίσω – ένα βήμα μπροστά», που συνεπάγεται ότι οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων εφαρμόζουν ένα σύστημα που τους δίνει τη δυνατότητα να αναγνωρίζουν τον (τους) άμεσο(-ους) προμηθευτή(-ές) τους και τον (τους) άμεσο(-ους) πελάτη(-ες) τους, εκτός αν πρόκειται για τελικούς καταναλωτές.
- (7) Οι συνθήκες παραγωγής φύτρων μπορεί να παρουσιάζουν πιθανώς υψηλό κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, δεδομένου ότι μπορεί να συνεπάγονται σημαντική αύξηση του αριθμού των τροφιμογενών παθογόνων παραγόντων. Στην περίπτωση εκδήλωσης τροφιμογενούς λοιμώξης που συνδέεται με την κατανάλωση φύτρων, έχει επομένως ουσιαστική σημασία η ταχεία ανίχνευση των σχετικών βασικών προϊόντων για τον περιορισμό των επιπτώσεων αυτής της εκδήλωσης λοιμώξης στη δημόσια υγεία.
- (8) Επιπλέον, το εμπόριο σπόρων που προορίζονται για την παραγωγή φύτρων είναι πολύ διαδεδομένο, πράγμα το οποίο αυξάνει την ανάγκη ανιχνευσιμότητας.
- (9) Επομένως θα πρέπει να θεσπισθούν με τον παρόντα κανονισμό ειδικοί κανόνες για την ανιχνευσιμότητα των φύτρων και των σπόρων που προορίζονται για την παραγωγή φύτρων.
- (10) Ειδικότερα, είναι σκόπιμο να θεσπιστεί η απαίτηση ότι οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων παρέχουν συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τον όγκο ή την ποσότητα τέτοιων σπόρων ή φύτρων, την ημερομηνία αποστολής, μαζί με στοιχεία αναγνώρισης της παρτίδας, καθώς και λεπτομερή περιγραφή των σπόρων ή των φύτρων.

⁽¹⁾ ΕΕ L 31 της 1.2.2002, σ. 1.⁽²⁾ EFSA Journal 2011· 9(11):2424.

- (11) Προκειμένου να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος για τους υπευθύνους των επιχειρήσεων τροφίμων, ενδείκνυται να προβλεφθεί ευελιξία όσον αφορά το μορφότυπο το οποίο οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων χρησιμοποιούν για τα μητρώα τους και για τη διαβίβαση των σχετικών πληροφοριών προς εκπλήρωση των απαιτήσεων ανιχνευσιμότητας.
- (12) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων,

Άρθρο 3

Απαιτήσεις ανιχνευσιμότητας

1. Οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων σε όλα τα στάδια της παραγωγής, της μεταποίησης και της διανομής εξασφαλίζουν ότι τηρούνται μητρώα με τις ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με τις παρτίδες σπόρων που προορίζονται για την παραγωγή φύτρων ή με τις παρτίδες φύτρων. Οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων εξασφαλίζουν επίσης ότι οι πληροφορίες που απαιτούνται για να συμμορφωθούν με τις παρούσες διατάξεις διαβιβάζονται στον υπεύθυνο επιχείρησης τροφίμων στον οποίο παρέχονται οι σπόροι ή τα φύτρα:

ΕΞΕΛΑΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει κανόνες σχετικά με την ανιχνευσιμότητα των παρτίδων:

- i) φύτρων·
- ii) σπόρων που προορίζονται για την παραγωγή φύτρων.

Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται για τα φύτρα που έχουν υποβληθεί σε επεξεργασία για την εξάλειψη των μικροβιολογικών κινδύνων, συμβατή με τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- a) ως «φύτρα» νοούνται τα προϊόντα που λαμβάνονται από τη βλάστηση των σπόρων και την ανάπτυξη τους σε νερό ή άλλο μέσο, συγκομίζονται πριν την ανάπτυξη πραγματικών φύλλων και προορίζονται να καταναλωθούν ολόκληρα, μαζί με το σπόρο·
- β) «παρτίδα» νοείται η ποσότητα φύτρων ή σπόρων που προορίζονται για την παραγωγή φύτρων με την ίδια ταξινόμηση ονομασία, η οποία αποστέλλεται από την ίδια εγκατάσταση στον ίδιο προορισμό την ίδια ημέρα. Μία ή περισσότερες παρτίδες που μπορούν να αποτελέσουν μια αποστολή. Ωστόσο, σπόροι με διαφορετική ταξινόμηση ονομασία, οι οποίοι έχουν αναμειχθεί στην ίδια συσκευασία και προορίζονται να βλαστήσουν μαζί, και τα φύτρα τους θεωρούνται επίσης ως μία και μόνη παρτίδα.

Επιπλέον, ο ορισμός της «αποστολής» στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 211/2013 της Επιτροπής⁽¹⁾ εφαρμόζεται για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού.

(¹) Βλέπε σελίδα 26 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

- a) ακριβής περιγραφή των σπόρων ή φύτρων, συμπεριλαμβανομένης της ταξινόμησης ονομασίας του φυτού·
- β) όγκος ή ποσότητα των σπόρων ή φύτρων που παρέχονται·
- γ) εφόσον οι σπόροι ή τα φύτρα είχαν αποσταλεί από άλλο υπεύθυνο επιχείρησης τροφίμων, η επωνυμία και η διεύθυνση των εξής:
- i) του υπεύθυνου της επιχείρησης τροφίμων από την οποία εστάλησαν οι σπόροι ή τα φύτρα·
- ii) του αποστολέα (ιδιοκτήτη), εάν είναι άλλος από τον υπεύθυνο της επιχείρησης τροφίμων από την οποία εστάλησαν οι σπόροι ή τα φύτρα·
- δ) η επωνυμία και η διεύθυνση του υπεύθυνου της επιχείρησης τροφίμων στην οποία εστάλησαν οι σπόροι ή τα φύτρα·
- ε) η επωνυμία και η διεύθυνση του αποστολέα (ιδιοκτήτη), αν διαφέρει από τον υπεύθυνο επιχείρησης τροφίμων στην οποία εστάλησαν οι σπόροι ή τα φύτρα·
- στ) στοιχεία αναγνώρισης της παρτίδας, ανάλογα με την περίπτωση·
- ζ) η ημερομηνία αποστολής.

2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να διατηρούνται σε μητρώα και να διαβιβάζονται με οποιονδήποτε κατάλληλο τρόπο, υπό την προϋπόθεση ότι θα είναι εύκολα ανακτήσιμες από τον υπεύθυνο της επιχείρησης τροφίμων στην οποία παρέχονται οι σπόροι ή τα φύτρα.

3. Οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων οφείλουν να διαβιβάζουν τις σχετικές πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 σε καθημερινή βάση. Τα μητρώα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 επικαιροποιούνται καθημερινά και τηρούνται διαθέσιμα για ένα επαρκές χρονικό διάστημα μετά από το οποίο μπορεί να θεωρηθεί ότι τα φύτρα έχουν καταναλωθεί.

4. Ο υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων παρέχει τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στην αρμόδια αρχή, κατόπιν αιτήσεως, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

Άρθρο 4

Απαιτήσεις ανιχνευσιμότητας για εισαγόμενους σπόρους και φύτερα

1. Οι αποστολές σπόρων που προορίζονται για την παραγωγή φύτρων και οι αποστολές φύτρων συνοδεύονται, όταν εισάγονται στην Ένωση, από το πιστοποιητικό που προβλέπεται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 211/2013.

2. Ο υπεύθυνος της επιχείρησης τροφίμων που εισάγει σπόρους ή φύτερα διατηρεί το πιστοποιητικό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 για αρκετό χρονικό διάστημα μετά το οποίο μπορεί να θεωρηθεί ότι τα φύτερα έχουν καταναλωθεί.

3. Κάθε υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων η οποία εμπορεύεται τους εισαγόμενους σπόρους που προορίζονται για την παραγωγή

φύτρων υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού που αναφέρεται στην παράγραφο 1 σε κάθε υπεύθυνο επιχείρησης τροφίμων στην οποία οι σπόροι αποστέλλονται, μέχρις ότου οι εν λόγω σπόροι παραληφθούν από τον παραγωγό των φύτρων.

Όταν οι σπόροι που προορίζονται για την παραγωγή φύτρων πωλούνται συσκευασμένοι λιανικώς, κάθε υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων η οποία εμπορεύεται τους εισαγόμενους σπόρους υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού που αναφέρεται στην παράγραφο 1 σε κάθε υπεύθυνο επιχείρησης τροφίμων στην οποία οι σπόροι αποστέλλονται, μέχρις ότου οι εν λόγω σπόροι συσκευαστούν προς λιανική πώληση.

Άρθρο 5

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιουλίου 2013.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 11 Μαρτίου 2013.

Για την Επιτροπή
Ο Πρόεδρος
José Manuel BARROSO